

Gemeenteraad van Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
(Financiering van) Warmtebedrijf Hengelo BV	3367952		2 februari 2022

Geachte leden van de raad,

Wij informeren u over actualiteiten rondom Warmtebedrijf Hengelo BV. Warmtebedrijf Hengelo BV heeft aangeboden om u ook zelf te willen informeren. Daarom is deze brief tevens een verzoek tot het houden van een bijeenkomst waarin dit kan plaatsvinden. Aansluitend kan een debat gehouden worden over de rollen en verantwoordelijkheden van onze gemeente als aandeelhouder, waaronder de rol als financier.

Wij stellen het Presidium voor om dit in de vorm van een niet openbare informatieve raadsbijeenkomst te organiseren. Met deze vorm kan bedrijfsspecifieke informatie van Warmtebedrijf gedeeld worden en kan het college standpunten van de raadsfracties bevragen.

Voor we over actualiteiten informeren brengen we u in herinnering hoe Warmtebedrijf Hengelo BV is ontstaan.

In Hengelo is een warmtenet aangelegd waarbij restwarmte van Nobian (voorheen Nouryon/Akzo) wordt gebruikt voor laag temperatuurverwarming in de zuidelijke wijken van Hengelo en het bedrijventerrein Twentekanaal. Diverse bedrijven en woningen zijn inmiddels aangesloten op dit warmtenet. Hengelo heeft daarmee ingezet op een innovatief systeem voor het leveren van duurzame warmte, waarbij we samen met partners een belangrijke bijdrage leveren aan de klimaatdoelstellingen.

De totstandkoming van Warmtebedrijf Hengelo BV en Warmtenet Hengelo BV

In 2016 heeft uw raad (zaak 2009221) besloten tot verzelfstandiging van het warmtenet. Er zijn twee bedrijven opgericht, die het transportnetbeheer resp. de warmtelevering en -distributie als kerntaak op zich hebben genomen, Warmtenet Hengelo BV en Warmtebedrijf Hengelo BV. De bedrijven zijn grotendeels, voor 95%, eigendom van grote spelers in de markt, resp. Firan (vh Alliander) en Ennatuurlijk. Voor de overige 5% zijn wij als gemeente aandeelhouder van beide bedrijven.

In 2020 is onze directe rol in de totstandkoming van het warmtenet geëindigd met vaststellingsovereenkomsten met beide bedrijven en hun moedermaatschappijen. U bent hierover per brief (zaak 2471747) geïnformeerd.

Onze relatie met de warmtebedrijven

Gemeente Hengelo heeft nu een belang van 5% in beide bedrijven. Wij hebben ons voor 15 jaren verbonden aan Warmtenet Hengelo en Warmtebedrijf. Door deze deelname blijven we aan tafel zitten met de bedrijven, kunnen we (beperkte) invloed blijven uitoefenen op de besluiten die deze bedrijven nemen en zijn Warmtenet en Warmtebedrijf op hun beurt verzekerd van de steun van de gemeente in het verder uitrollen van aansluitingen op het warmtenet.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

De relatie tussen de warmtebedrijven

Warmtenetwerk is de transportnetwerkbeheerder. Warmtebedrijf is de warmteleverancier en distributienetwerkbeheerder. Warmtenetwerk is verantwoordelijk voor de hoofdstructuur van Nobian tot de Decentrale Energiecentrales (DEC's). Warmtebedrijf is verantwoordelijk voor de secundaire structuur naar bedrijven en woningen en sluit de contracten af met de afnemers van warmte. Vanuit die verantwoordelijkheid is Warmtebedrijf leidend in de bepaling van de warmteafzet en is Warmtenetwerk faciliterend en volgend. De bedrijven communiceren met elkaar over noodzakelijke en gewenste ontwikkelingen en het effect daarvan op hun beider businesscases. Hierna beperken we ons in deze brief tot informatie over Warmtebedrijf Hengelo BV.

Warmtebedrijf Hengelo BV

Warmtebedrijf kende een moeizame start. Bij het ontwerp van de hoofdstructuur van aanvoerleidingen en decentrale centrales zijn keuzes gemaakt die niet goed uitpaktten. Zo moesten in 2020 delen van pompen in de centrales worden vervangen en het warmteverlies van leidingen worden aangepakt. De centrales moesten te vaak op dure en niet duurzame gasverbranding overschakelen, waardoor de verwachtingen in de oorspronkelijke businesscase niet gehaald werden. Dit gold zowel voor de duurzaamheidsprestatie als in financiële zin. Warmtebedrijf en gemeente hebben zijn overeengekomen wie op welke wijze bijdraagt in de vereiste aanpassingen. In de vaststellingsovereenkomst tussen gemeenten en het Warmtebedrijf zijn deze afspraken vastgelegd en daarna uitgevoerd. Warmtebedrijf heeft vervangende investeringen gedaan en aanvankelijke investeringen versneld afgeschreven. Dit heeft de resultaten tot en met 2020 en vooral in 2020 onder druk gezet.

Recente ontwikkelingen

Vanaf 2021 kon geprofiteerd worden van de betere prestatie van de warmtepompen in de DEC's. Eind 2021 draaide DEC-Noord 97% zonder de inzet van gas. Vanaf nu kan op duurzame wijze de aangevoerde laagtemperatuur warmte opgevaardeerd worden tot de middentemperatuur warmte die nodig is om woningen en bedrijven te verwarmen.

Met de verbetering van de duurzaamheidsprestatie was het voor de gemeente mogelijk om een gelijkwaardigheidsverklaring af te geven. Price Waterhouse Coopers is ingeschakeld om de beoordeling naar juiste maatstaven en de objectiviteit van de rol van de gemeente te borgen. Op grond daarvan kon een goede EOR (Energie Opwekkingsrendement) toegekend worden. Dit is een kengetal dat de energiestaat weergeeft van de warmtevoorziening. De goede EOR stimuleert partijen die in Hengelo willen bouwen om te kiezen voor het warmtenet als duurzame verwarmingsoptie en geeft de gemeente een instrument om het warmtenet te promoten. In 2021 is het warmtenet in Hengelo verkozen tot meest innovatieve warmtenet van Nederland.

Bijgestelde businesscase met betere vooruitzichten

De afwaarderingen van afgeschreven activa heeft geleid tot een verlies in 2020. Het business plan 2021 liet daarnaast verdere verliezen zien over alle jaarschijven t/m 2025. Wij hebben medio 2021 ons 5%-aandeel in de vervangingsinvesteringen in de vorm van een agiostorting van € 90.000 voldaan. Dit bedrag is door ons geactiveerd op de balans en heeft vooralsnog niet tot een verliespost geleid. We hebben tevens aan Warmtebedrijf aangegeven, dat we niet opnieuw willen bijdragen in de financiering.

Met de nieuwe inzichten zoals in "recente ontwikkelingen" geschetst heeft Warmtebedrijf voorafgaand aan het boekjaar 2022 een bijgestelde businesscase 2022-2026 opgesteld. Deze laat in tegenstelling tot de vorige businesscase na 2022 weer zwarte cijfers zien. Het beeld is aanzienlijk verbeterd.

Maar het aantal aansluitingen moet nu echt gaan groeien. Nu het netwerk in de basis op orde is moet er geïnvesteerd worden in de aansluiting van wijken of bedrijven. Nu gaat het dus om uitbreidingsinvesteringen die wel een rendement naar de toekomst genereren. Daarom heeft Warmtebedrijf aangegeven een financieringsbehoefte te hebben. Vanuit de aandeelhoudersrol en in het belang van Warmtebedrijf zou een nieuwe agiostorting de meest voor de hand liggende vraag zijn. Dit verbetert de solvabiliteit van het bedrijf en voorkomt rentelasten

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

in de exploitatie. Warmtebedrijf heeft ons met de wetenschap dat we niet graag financieren de optie gegeven om kort geld (rekening-courant met renteverplichting) bij moederbedrijf Ennatuurlijk te lenen. Het college heeft daarmee ingestemd.

Investeren en de rol van de aandeelhouders

Bij de oprichting van de BV hebben gemeente Hengelo en Ennatuurlijk afgesproken voor de komende 15 jaren duurzaam aan elkaar verbonden te blijven. Als aandeelhouder hebben we de morele plicht om te besluiten in het belang van het bedrijf, met inachtneming van onze status van overheidsinstelling. Het belang van de duurzaamheidsstappen die we in Hengelo willen maken ligt in lijn met de belangen van het bedrijf zelf: zoveel mogelijke duurzame energie afzetten aan de drempel van gebouwen.

Daarentegen is honoreren van verzoeken om te investeren in een bedrijf, in dit geval Warmtebedrijf, niet een logische keuze voor een lokale overheidsinstelling. We leggen dan risicodragend kapitaal vast in een onderneming en nemen een risico, dat onze inleg verdampt. Daarentegen is er ook een kans, dat onze inbreng vermogensgroei oplevert. Deze overwegingen zijn speculatief. Wij worden geacht speculatief handelen te vermijden.

Nieuwe balans tussen duurzaamheid bevorderen en terughoudend financieren

Er moet echter een balans gevonden worden tussen onze stimulerende rol als duurzaamheidsbevorderaar aan de ene kant en de vanuit onze publieke taak natuurlijke weerstand tegen investeren in private partijen aan de andere kant.

Vraag aan het Presidium

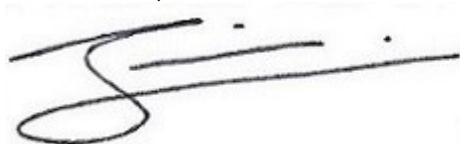
Het college wil over het dilemma om enerzijds te willen bijdragen om het warmtenet succesvol te laten zijn en anderzijds terughoudend te zijn in het optreden als financier met de gemeenteraad in gesprek. Het college vraagt daarom aan het Presidium:

- a. In te gaan op het aanbod van Warmtebedrijf om haar betekenis voor Hengelo en de gewenste steun van de gemeente hierbij toe te lichten.
- b. Een (niet openbare) informele bijeenkomst te willen beleggen, waarin tevens gediscussieerd kan worden over het aspect financiering als onderdeel van onze rol als budgethouder, zolang financiering nog niet in de financiële markt kan worden opgehaald.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris,

de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074